

Slutrapport Across Border Collaboration 2023 - 2025

Innhold

4

SAMMENDRAG/SAMMENFATTNING

7

BAKGRUNN

8

MÅL, RESULTAT OG FÖRVÄNTADE EFFEKTER

21

PROSJEKTORGANISASJON

22

INDIKATORER

24

GRENSEOVERSKRIDENDE MERVERDI

28

DE HORISONTELLE KRITERIERNE

30

INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

31

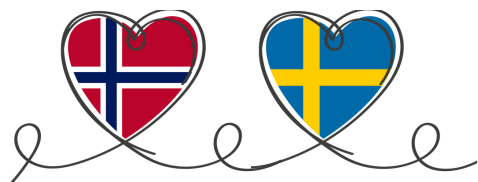
FORANKRING AV PROSJEKTETS RESULTAT OG EFFEKTER

33

ØKONOMISAMMENDRAG

34

FORSLAG OG IDEER

Sammendrag/Sammanfattning

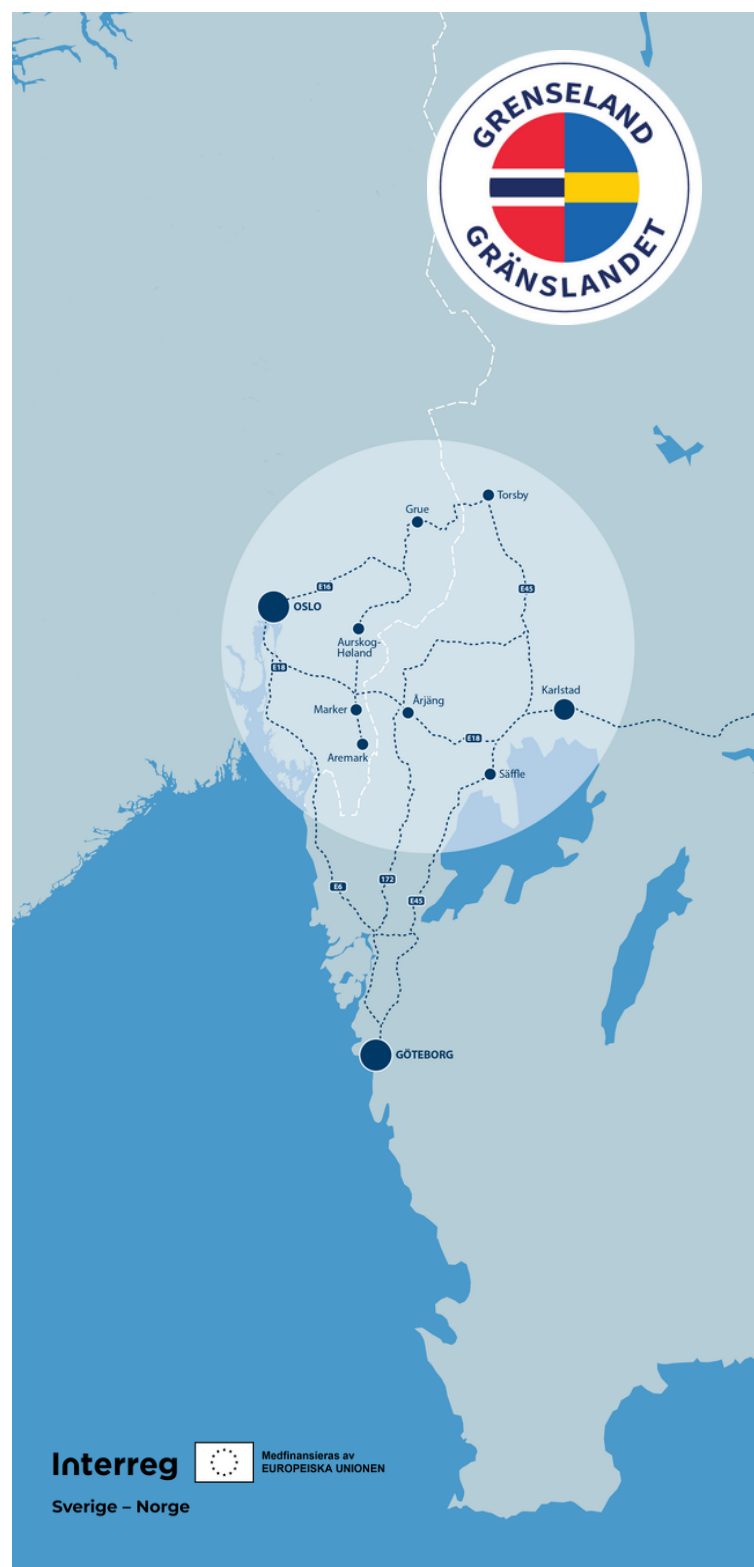
Projektet **Across Border Collaboration (ABC)** har genomförts mellan 2023 – 2025 som ett gränsöverskridande samarbete mellan sju kommuner i Sverige och Norge: Säffle, Torsby, Årjäng, Grue, Aremark, Aurskog-Høland och Marker.

Det övergripande målet för projektet är att skapa en starkare gränsregion genom lärande och samverkan över gränser, för att utveckla platser både som lokalsamhällen och destinationer. Genom samarbete över olika slags gränser och att använda den sk LID-modellen (Local Improvement Districts) som verktyg stärker vi lärandet hos företag, föreningar och offentliga organisationer i gränsregionen.

Projektet Across Border Collaboration (ABC) bygger vidare på de insikter och strukturer som etablerades i det tidigare projektet kring LID-metoden (2021 – 2022) med syfte att omsätta tidigare framtagna handlingsplaner i konkret handling genom att involvera företag mer operativt genom utbildningar och konkreta insatser. LID-metoden innebär att offentliga och privata aktörer samarbetar kring en gemensam utmaning på en specifik plats, med gemensamt finansierade åtgärder som svarar mot lokala behov.

Projektet har fokuserat på att vidareutveckla samverkan över den svensk-norska gränsen, stärka platsutveckling i landsbygdsområden och främja besöksnäringen genom ett praktiskt, inkluderande och resultatnriktat arbetssätt.

Projektets målgrupper har främst varit företag och föreningar inom besöksnäring och lokalt näringsliv, där fokus legat på att stärka samverkan och hållbar utveckling. Vidare har invånare och lokala aktörer i gränsområdet engagerats bland annat genom testgrupper för att utveckla attraktiva och inkluderande platser på båda sidor av gränsen. Dessutom har projektpartners varit viktiga för att gemensamt utveckla metoder, främja innovation och kommunicera gränsregionens styrkor.

Under projektet har vi arbetat praktiskt och nära de lokala aktörerna genom regelbundna träffar, testgrupper och samverkan mellan företag, föreningar och kommuner. Arbetet har varit behovsstyrt och utgått från lokala handlingsplaner, där varje kommun har genomfört insatser utifrån platsens unika förutsättningar och mål. Vi har verkat gränsöverskridande med kunskapsutbyte, bland annat genom studiebesök och tematiska lärandeinsatser med fokus på hållbara besöksmål och stärkandet av föreningslivet.

Nätverksbyggandet har fördjupats genom gemensamma träffar över kommun- och landsgränser kring teman som digital utveckling av besöksmål samt samarbeten kring leder, kultur och lokal mat. Den gemensamma metodutvecklingen har skett genom praktisk tillämpning av LID-metoden, som testats, anpassats och vidareutvecklats i olika sammanhang – med resultatet att en gemensam arbetsmall nu kan användas både lokalt och på båda sidor av gränsen.

En viktig del i arbetet har varit att skapa mötesplatser över olika gränser – geografiska, organisatoriska, sektoriella och mellan generationer. Genom att koppla samman människor och idéer från olika delar av samhället har vi möjliggjort nya samarbeten, stärkt tilliten mellan aktörer och skapat förutsättningar för gemensamma satsningar.

Vi har kombinerat lokal förankring med gränsregional samordning, vilket har gett både konkreta resultat och långsiktiga strukturer för fortsatt utveckling. Kommunikation har varit en integrerad del av hela processen. Genom lokal kommunikation har vi engagerat invånare, företag, föreningar och unga, och genom extern kommunikation har vi synliggjort regionens styrkor, spridit projektets resultat och byggt upp en gemensam profil för gränsregionen.

Bland projektets resultat märks uppdaterade och implementerade LID-planer i samtliga kommuner, en mall för hur nya LID-samarbeten kan startas, samt ett konkret analysverktyg för samskapande och inkluderande arbetssätt. Vi har också utvecklat turismkonceptet "En tur - to land" med webbsida, filmer, artiklar och gemensam profilering, samt bidragit till hållbar platsutveckling, återkommande lokala evenemang och en undertecknad trygghetsöverenskommelse för ett tryggt centrum.

Etableringen av Moveat-konceptet och digital spelutveckling kopplad till Finnskogens kulturarv visar på bredden och potentialen i vårt arbetssätt. Projektet har också lett till nya långsiktiga samarbeten mellan näringslivsforumen i Torsby och Grue, samt samarbete kring leder och kulturarv mellan Årjäng och Marker.

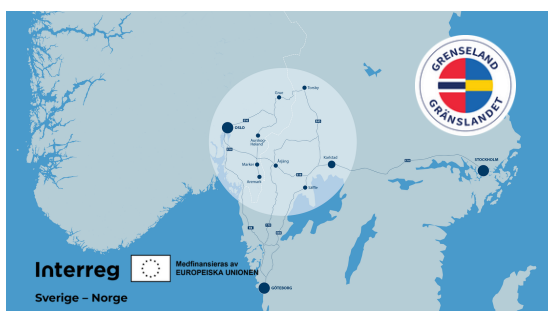
Sammantaget har projektet lagt en stabil grund för fortsatt gränsöverskridande samverkan och regional utveckling.

Abstract

The Across Border Collaboration (ABC) project was carried out between 2023 and 2025 as a cross-border cooperation between seven municipalities in Sweden and Norway: Säffle, Torsby, Årjäng, Grue, Aremark, Aurskog-Høland, and Marker. The overall goal of the project was to strengthen the border region through learning and collaboration across boundaries, to develop places both as local communities and destinations. By working across various types of borders and utilizing the Local Improvement District (LID) model as a tool, we enhanced the capacity for learning among businesses, associations, and public organizations in the border region.

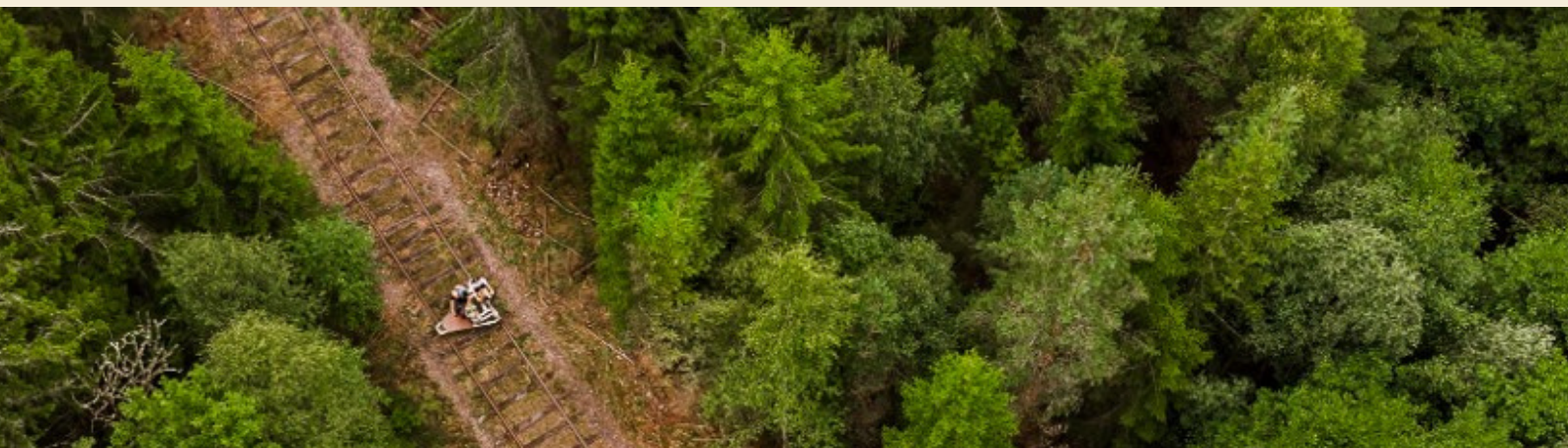
ABC built on insights and structures established in the previous LID method project (2021–2022), aiming to translate earlier developed action plans into concrete measures by involving businesses more operationally through training and specific initiatives. The LID method involves public and private actors collaborating on shared challenges at specific locations, with jointly funded actions responding to local needs. The project focused on further developing cross-border cooperation between Sweden and Norway, strengthening place development in rural areas, and promoting tourism through a practical, inclusive, and results-driven approach. The primary target groups were businesses and associations within tourism and the local economy, with an emphasis on fostering collaboration and sustainable development. In addition, residents and local stakeholders in the border area were engaged through test groups to develop attractive and inclusive places on both sides of the border. Project partners played a key role in jointly developing methods, promoting innovation, and communicating the strengths of the border region.

Throughout the project, we worked closely and practically with local actors through regular meetings, test groups, and collaboration between businesses, associations, and municipalities. The work was needs-driven and based on local action plans, with each municipality implementing initiatives according to its specific conditions and goals. We engaged in cross-border knowledge exchange, network building, and joint method development. The LID method served as our common framework for place development, which we further refined through practical application and comparisons with other approaches.

A key part of the work was creating meeting places across various borders—geographical, organizational, sectoral, and generational. By connecting people and ideas from different parts of society, we enabled new collaborations, strengthened trust between actors, and laid the foundation for joint initiatives. We combined local anchoring with cross-border coordination, resulting in both concrete outcomes and long-term structures for continued development. Communication was integrated throughout the process. Local communication engaged residents, businesses, associations, and youth, while external communication highlighted the region's strengths, disseminated project results, and built a shared profile for the border region.

Among the project's outcomes are updated and implemented LID plans in all participating municipalities, a template for initiating new LID collaborations, and a practical analysis tool for co-creative and inclusive working methods. We also developed the tourism concept En tur, to land ("One Trip, Two Countries") with a website, films, articles, and joint branding, contributed to sustainable place development, recurring local events, and a signed safety agreement for a safer town center. The establishment of the Moveat concept and digital game development linked to the Finnskogen cultural heritage demonstrate the breadth and potential of our approach. The project also resulted in new long-term collaborations between business forums in Torsby and Grue, as well as cooperation on trails and cultural heritage between Årjäng and Marker.

Bakgrunn

Prosjektet Across Border Collaboration har oppstått ut fra et konkret behov av å styrke samverkan og platsutveckling i landsbygdsområden längs den svensk-norska gränsen. Kommunerna Säfte, Torsby, Årjäng, Grue, Åre, Aurskog-Høland og Marker deltok tidligere i Interreg-prosjektet LID – Local Improvement Districts, där grunden lades för en landsbygdsanpassad variant av den etablerade BID-metoden. Under det projektet identifierades ett stort intresse og behov blant både offentliga og privata aktörer att ta nästa steg – att omsätta tidigare framtagna handlingsplaner i konkret handling genom att involvera företag mer operativt gjennom utbildningar og konkrete insatser.

Efterfrågan på en fortsättning av det föregående LID-projektet har kommit från kommunerna själva, lokala företag, föreningar og andra aktörer som såg potentialen i metoden men också insåg utmaningarna i att implementera den fullt ut. Den gemensamma viljan att fortsätta bygga strukturer för samverkan, särskilt inom besöksnäring og lokal platsutveckling, låg till grund för projektansökan.

Orsaken till att projektet initierades var en rad samtidiga samhällsutmaningar:

Økonomiske utfordringer med et minskende kundegrunnlag og økt konkurranse som rammer spesielt hardt distriktsbedrifter, som i tillegg sliter med lengre avstander til kunder. Pandemien forsterket dette, særlig for tjenestenæringar som handel, turisme, hotell og restaurant.

Sosiale og demografiske utfordringer ved at foreningslivet preges av en generasjonsveksling, med en aldrende medlemsmasse og mangel på yngre krefter som vil ta over.

Urbaniseringsrelaterte utfordringer som kommer til syne gjennom utflytting og mangel på nyetableringer i distriktene, noe som fører til mindre attraktive steder. En dominerende urban norm bidrar til et ugunstig bilde av mindre steder og bygda i media og blant folk i mer urbane strøk, noe som vanskeliggjør stedsutvikling utenfor de store byene.

Grensekryssende utfordringer ved at utviklingsarbeidet i grenseområdet har i stor grad foregått lokalt og med ulike metoder, i liten grad på tvers av grensen. Dette har gjort det vanskelig å bygge felles kunnskap og et tettere strategisk og operativt samarbeid.

Därtill har tidligere gränsstängningar försvårat samarbeten över nationsgränsen, vilket har gjort det än viktigare att återuppbygga förtroende og främja gemensam kunnskaputveckling.

Kommunerna i gränsområdet hade, efter det föregående LID-projektet, uttryckt en tydlig vilja att fortsätta samarbeta i ett gränsoverskridande projekt för att bidra till utvecklingen av ett mer robust og resilient gränsområde.

Prosjektets svar på dessa utmaningar var att skapa konkrete resultat basert på tidligere framtagna handlingsplaner, involvera fler aktörer, testa LID-metoden i praktiken og gemensamt styrke både lokalsamhällenas livskraft og deras attraktionskraft som destinationer.

Mål, resultat och förväntade effekter

Projektets övergripande mål är att skapa en starkare gränsregion genom gemensamt lärande, kunskapsdelning och samarbete över kommun- och landsgränser. Målet är att på ett innovativt och hållbart sätt utveckla besöksnäringen, som i sin tur ska fungera som levande lokalsamhällen och attraktiva destinationer.

ABC-projektet har stärkt gränsregionen genom att etablera långsiktiga samarbeten, främja gemensamt lärande och utveckla hållbara lokalsamhällen och destinationer. Vi har identifierat de målgrupper som är särskilt viktiga för att uppnå projektmålen och med hjälp av gränsöverskridande initiativ, LID-metodiken och ett gemensamt koncept har projektet lagt grunden för en mer integrerad och attraktiv region – att bo i, besöka eller etablera sig i.

Samtliga mål och delmål har uppnåtts genom välförankrade insatser och aktiviteter under projektet.

Vi kan se en positiv utveckling i gräns-överskridande samarbeten över landsgränsen. Från att ha fokuserat på lokala insatser inom respektive kommun, har vi rört oss mot en mer samordnad planering där man aktivt bjuder in andra kommuner:

“Vi ser ett behov här – är det fler som vill göra något gemensamt?”

Detta skifte har bidragit till att bättre nyttja projektets gemensamma resurser och öka effekten av insatserna”

Identifierade målgrupper:

- Små- och medelstora företag inom besöksnäring och i övrigt näringsliv.
- Civilsamhället i form av föreningar, lokalbefolkning, samt potentiella inflyttare och besökare.
- Offentlig sektor som kommunala organisationer i de deltagande kommunerna.

Mindre avvikelser

Projektet visar tydlig måluppfyllelse utan några större avvikelser. Flera resultat har skapat långsiktigt värde och konkret nytta för lokala aktörer, och projektet har visat god förmåga att anpassa sig till gränsregionens särskilda förutsättningar. Den flexibla projektstyrningen och den nära dialogen med lokala aktörer har gjort att utmaningar kunnat hanteras snabbt och effektivt, vilket har bidragit till hög relevans och stark lokal förankring.

Insatser och aktiviteter utifrån LID-modellen har lett till flera nya lokala samarbeten, återkommande evenemang och fokus på platsutveckling med aktiviteter som främjar rena, trygga och attraktiva centrumnära områden. Sju handlingsplaner, en för varje kommun, har uppdaterats och implementerats. Samtidigt har vi sett att det är svårt att fullt ut etablera och implementera nya LID-samarbeten. Ett komplett LID-samarbete kräver en finansieringsplan där alla aktörer delar på kostnaderna, men vi har noterat stora skillnader i hur långt aktörerna har kommit i samverkan och finansiering. Vi bedömer detta som en långsiktig process som behöver växa fram över tid mellan aktörerna.

Ett annat utvecklingsområde är att vissa insatser, särskilt lanseringen av det gemensamma konceptet En tur – to land, hade med fördel kunnat genomförts tidigare under projektet för att skapa större synergier och öka projektets genomslag och spridning. Konceptet kommer dock att fortsätta spridas även efter projektets slut, vilket öppnar goda möjligheter för långsiktig påverkan och fortsatt utveckling.

ABC - projektets koppling till Interreg Sverige Norge programmets mål

Projektet Across Border Collaboration har bidragit till de övergripande målen i Interreg Sverige–Norge-programmet genom att stärka den gränsöverskridande samverkan i våra delar av centrala Skandinavien – Värmland och Østfold.

Genom lokala LID-organisationer, gemensamma handlingsplaner och tematiska samarbeten har vi etablerat strukturer som främjar hållbar plats- och destinationsutveckling. Projektets aktiviteter har ökat kunskapsutbytet, byggt nätverk över sektors- och landsgränser och tagit fram lösningar på gemensamma utmaningar. Detta ligger i linje med programmets ambition att stärka kapaciteten för lokal och regional utveckling i gränsregionen.

Arbetspaket 1

- Företag och föreningar i samverkan

Mål: Utveckla det gränsöverskridande samarbetet mellan lokala aktörer och verksamheter

Delmål i detta arbetspaket:

- Ökat samarbete och lärande över sektorsgränser
- Ökat samarbete och lärande över generationsgränser

Detta arbetspaket fokuserade på "people-to-people"-interaktioner samt utveckling av näringsliv och föreningsliv. Huvudsyftet var att öka kunskapsutveckling och -utbyte mellan lokala aktörer inom besöksnäringen och övrigt näringsliv, genomföra tematiska utbildningsinsatser, involvera användare i destinationsutveckling och kommunicera lokalt om det gränsregionala samarbetet.

Projektet har bidragit till ökad samverkan och kunskapsutbyte mellan aktörer inom besöksnäring, civilsamhälle och näringsliv. Genom utbildningar och gemensamma mötesplatser har vi skapat förutsättningar för stärkt samarbete och gemensam utveckling. Ett konkret exempel är Långseruds hembygdsförening i Säfte, som genom projektets nätverksbyggande blev inbjudna att föreläsa på Årjängs Stora Föreningsdag. Där delade de med sig av sina goda erfarenheter kring hur man kan arbeta hållbart och strukturerat med styrelsearbete.

Inom trygghet och boendemiljöer har fastighetsägare, hyresgäster och kommunala aktörer förts samman med inspirationskvällar där gemensamma trygghetsåtgärder, som informationsmaterial i trapphus och tvättstugor, har lett till identifierade ansvarsområden, ett ökat ansvarstagande och nya samarbetsformer.

Föreningslivet har stärkts genom träffar där deltagare delat erfarenheter, knutit nya kontakter och uttryckt en tydlig vilja till fortsatt samverkan och stöd. I gränsområdet finns redan ett starkt föreningsengagemang, och genom projektet har föreningar från Marker, Årjäng och Aurskog-Høland nu mötts för att gemensamt fördjupa sig i utvecklingen av vandringsleder. Tillsammans är de även i startgroparna för att ta fram nya fysiska och digitala kartor för området, vilket stärker både lokal samhörighet och tillgängligheten för besökare.

Inom platsutveckling och lokal samverkan har gemensamma studiebesök lett till konkreta idéer och ökad förståelse för vikten av samarbete mellan offentlig och privat sektor för att skapa attraktiva och levande samhällen. Ett exempel är de centrumnära evenemang som projektet har initierat genom samverkan mellan lokala handlare och kommunen – exempelvis lokala handels dag, vår- och julmarknader samt skräpplockardagar. I Torsby har kommunen dessutom tagit med representanter från näringslivet på en studieresa till Grue för att lära mer om evenemanget Finnskogsdagarna, med målet att inspireras och överföra lärdomar till sitt eget nystartade evenemang Kulturarvsdagarna.

Hållbar turism har lyfts genom en bred samling av företag, myndigheter, markägare och föreningar med fokus på kanotturism och allemansrätt i Årjäng. Syftet har varit att skapa en gemensam plattform för att hantera utmaningar och stärka destinationens hållbarhet.

Besöksnäring och värdskap har utvecklats för gränsområdets aktörer genom utbildningsträffar med fokus på produktutveckling, varumärkesbyggande och att öka kunskapen om gränsområdets turismverksamheter inför sommarsäsongen. Det har skapat bättre förutsättningar för att ge besökare relevanta tips, få besökaren att stanna kvar i området längre och öka det lokala värdskapet.

Dessa aktiviteter har stärkt dialogen, ökat förståelsen för olika behov och lagt grunden för fortsatt samverkan inom centrumutveckling, trygghet och hållbar turism. Nya idéer och samarbeten har också tagits vidare mot framtida projekt.

NOEN EKSEMPLER

Arbetspaket 2

- Inkluderande och attraktiva lokalsamhällen och destinationer

Mål: Utveckla det gränsöverskridande samarbetet över landsgränsen

Delmål i detta arbetspaket:

- Ökat samarbete och lärande över organisationsgränser
- Ökat samarbete och lärande över kommungränser

Detta arbetspaket fokuserade på "place-to-place"-utveckling samt förstärkning av platser och destinationer. Huvudsyftet var att implementera åtgärder från lokala handlingsplaner, öka samarbetet mellan gränskommuner, stärka platsernas attraktionskraft för både invånare och besökare, samt genomföra studiebesök och fysiska möten mellan aktörer på båda sidor av gränsen.

Projektets aktiviteter har omfattat ett brett spektrum av tematiska områden där Sverige och Norge har samarbetat tätt över gränsen. Genom gemensamma träffar, studieresor och workshops har flera långsiktiga samarbeten etablerats.

Resultaten visar tydligt på konkreta gränsöverskridande vinster:

Fördjupat och brett samarbete mellan Torsby och Grue genom en gemensam LID-plan och långsiktig planering framåt där båda kommunernas näringslivsforum samverkar.

Fördjupat samarbete mellan Marker och Årjäng kommuner med planer om gemensam digital och tryckt kartutveckling för gränsöverskridande leder. Hembygds- och historieföreningar har skapat nätverk och planerar gemensamma föreläsningar och utbildningar. Finskinvandringen lyfts som gemensam kulturbärare.

Fyra av projektets kommuner har provat på Moveat som koncept varav Säffle är först ut med att själva genomföra konceptet efter projektets slut.

Konferenser och studieresor, bland annat till Oslo–Köpenhamn, Røros/Ringebu och Lerum, har genererat nya idéer, värdefulla kontakter och lokalt anpassade initiativ för hur vi kan utveckla hållbara och attraktiva samhällen. Deltagarna har fått konkreta exempel på hur man kan ta till vara det lokala ideella engagemanget, samt hur LID-metoden kan tillämpas i praktiken. Genom att arbeta med små medel och utgå från platsens egna styrkor inom natur och kultur har insikter vuxit fram kring hur utveckling och delaktighet kan stimuleras över landsgränserna.

Grue och Torsbys Finnskogjam resulterade i en digital utveckling och spelidéer om skogsfinsk kultur kring kulturarvet Finnskogen och har startat en utveckling mot fler kreativa samarbeten över gränsen. Spin-off-idéer som en tv-serie kan stärka områdets synlighet.

Projektet har lagt grunden för långsiktigt samarbete mellan kommuner, näringsliv och civilsamhälle över gränsen. Det har gett konkreta resultat i form av gemensamma planer, pågående projektutveckling, nya nätverk och ökad innovationskraft inom både traditionella och kreativa sektorer. Gränsöverskridande samverkan har varit en central framgångsfaktor i alla delar av arbetet.

Resultaten visar tydligt på konkreta gränsöverskridande vinster, exempelvis genom fördjupat samarbete mellan Torsby och Grue genom en gemensam LID-plan och långsiktig planering, samt fördjupat samarbete mellan Marker och Årjäng kommuner med planer om gemensam digital och tryckt kartutveckling.

NOEN EKSEMPLER

Arbetspaket 3 - Gemensamma metoder för utveckling

Mål: Utveckla ett gränsöverskridande koncept som visar de gemensamma styrkorna i vår gränsregion.

Delmål i detta arbetspaket:

- Samarbete och lärande över kunskapsgränser
- Samarbete och lärande över metodgränser

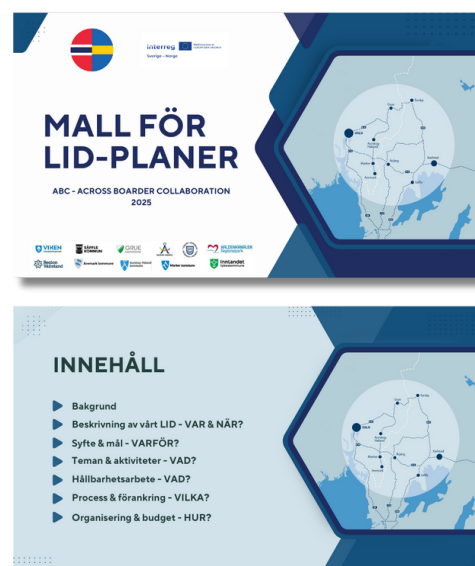
Detta arbetspaket fokuserade på "process-to-process"-utveckling och gemensamma metoder. Huvudsyftet var att vidareutveckla och formalisera LID-metoden som ett verktyg för regional utveckling, etablera ett gränsöverskridande nätverk av privata, ideella och offentliga aktörer, analysera och jämföra LID-modellen med andra utvecklingsmetoder, samt öka regionens synlighet genom ett gemensamt koncept för att attrahera besökare och nya invånare.

Utveckling av gemensam LID-modell

Projektet har utvecklat verktyg och överenskommelser som stärker samordning och samarbete över kunskaps- och organisationsgränser. En central framgång har varit framtagandet av en mall för vidareutveckling av LID-modellen, skapad av projektgruppen och en konsult genom workshops och möten. Denna mall underlättar gränsöverskridande samverkan och gemensam planering för platsutveckling och andra gemensamma projekt. LID-utbildningar, gemensamma för alla kommuner, har varit en betydande insats där deltagare har utbytt erfarenheter.

Genom att integrera samskapande och designdriven innovation med LID-modellen har projektet utvecklat ett praktiskt verktyg som förbättrar målgruppsinvolvering för hållbar platsutveckling.

En gemensam analysmall för lokala utbildningar och testgrupper har tagits fram och testats. Projektets arbete har förstärkt nätverk och samordning, där "vävarens" roll har identifierats som central för långsiktighet och samarbete.

Gränsöverskridande koncept

Under en workshop tillsammans med kommunikationsbyrån Nordest identifierade vi gemensamma styrkeområden på både norsk och svensk sida. Detta låg till grund för ett nytt gränsöverskridande koncept: En tur – To land. Konceptet lyfter fram gränsregionens samlade styrkor och har etablerat en tydlig gemensam identitet för området som turistdestination. Det resulterade i ett koncept med tre olika fokusområden: unika övernattningar, unika naturupplevelser och det goda livet (mat och kultur).

Vi har skapat ett attraktivt koncept med budskap, texter, grafik, videor och bilder, som kan leva över tid och aktiveras av samtliga involverade aktörer. Genom att skapa ett koncept som inte är bundet till en specifik plattform, kan konceptet publiceras på flera olika befintliga plattformar, och synligheten optimeras.

Vi har aktiverat genom publicering av producerat material på flera plattformar i Sverige och Norge, bland annat Visit Värmland, Visit Haldenkanalen, Opplev Sverige och Visit Säffle. En influencer- och produktionsresa samt pressutskick har gett god synlighet i både norsk och svensk media – såväl i lokalpress som i profilerade branschmedier, exempelvis Dagbladet, Travel News, Hällekis kuriren och Värmlands Folkblad.

Genom influencer- och produktionsresan har vi fått kvalitativ spridning via organiska inlägg och stories i sociala medier. Kampanjer i Meta har dessutom gett stor räckvidd och ökad kännedom om destinationen.

Starka resultat i synlighet och genomslag

Lanseringen av konseptet I Gränslandet – En tur, två länder har skapat stor synlighet och räckvidd genom ett brett spektrum av kommunikationsinsatser. Med aktiveringar i svensk och norsk press, kampanjer i sociala medier, synlighet på webbsidor och samarbeten med reseinfluencers har budskapet nått en räckvidd på totalt 5 740 419 läsare.

Engagemanget har också varit tydligt – sammanlagt har alla aktiveringar genererat över 11 589 klick på svensk side og 13 615 på norsk side vilket visar att innehållet inte bara syntes utan också väckte intresse och interaktion.

Den visuella innehållsproduktionen har använts effektivt. Grafik, film och bilder har tillsammans haft över 6 600 visningar, vilket bekräftar att det visuella materialet bidrog till kampanjens genomslag.

Sammantaget har kampanjen genererat ett PR-värde på 5 432 764 NOK, vilket visar på ett starkt genomslag och ett stort intresse för konseptet.

RESULTATER SVENSK KAMPANJE

Parameter	Norsk press	Svensk press	Övriga klipp	SoMe	Kampanjer Meta	Totalt
Antal artiklar/inlägg/annons	15	6	9	578	13	619
Räckvidd/antal läsare	2 967 000	233 522	1 676 590	244 141	619 166	5 740 419
Klick					11 589	11 589
Visningar				276 449	1 644 704	1 921 153
PR-värde i NOK	3 871 254	244 000	1 317 510			5 432 764

RESULTATER NORSK KAMPANJE

Oppsummering resultater

Kampanjenavn	Rekkevidde	Visninger	Lenkeklikk
Grenseland - Det gode liv	50620	82357	1552
Grenseland - Det gode liv - Hurtigopplevelse	28595	49803	891
Grenseland - Ekspedisjon Haldenkanalen	31481	63196	3282
Grenseland - En tur to land	52836	90066	1408
Grenseland - En tur to land - Hurtigopplevelse	35122	55534	1143
Grenseland - Unik overnatting	90225	137911	2705
Grenseland - Unik overnatting - Hurtigopplevelse	34873	53286	1467
Grenseland - Unike naturopplevelser	79440	128446	1145
	403 192	660 599	13 615

Delmål - resultat

Delmål	Resultat
Delmål 1 / Arbetspaket 1 – Ökat samarbete och lärande över sektorsgränser genom tematiska utbildningsträffar	Redan från start riktade vi insatser mot besöksnäring och övrigt näringsliv. Genom seminarier, föreningsdagar, studieresor och temakvällar har vi lyckats samla aktörer tvärsektoriellt. Aktiviteterna har stärkt dialogen, ökat förståelsen för olika behov och lagt grunden för fortsatt samverkan inom centrumutveckling, trygghet och hållbar turism. Nya idéer och samarbeten har också tagits vidare mot framtida samarbeten och projekt. Ett konkret exempel är föreningsträffen i Säffle med de föreningar som jobbar med evenemang. Utbildning och samverkan kring hur man kan använda AI för att marknadsföra sig.
Delmål 2/Arbetspaket 1 – Ökat samarbete och lärande över generationsgränser för att utveckla besöksnäringen på ett hållbart sätt genom att inkludera invånare och besökarna i platsutveckling.	Projektet har stärkt lokal delaktighet och samverkan genom trygghetsvandringar, fokusgrupper och undersökningar med invånare och besökare. Flera metoder, som exempelvis trygghetsvandringar, har integrerats i kommunernas ordinarie arbete, vilket säkrar fortsatt användning. Genom att skapa arenor för dialog har projektet lagt grunden för ökad delaktighet kring lokal platsutveckling med bland annat trygga och snygga centrum i fokus. Ett exempel är Årjängs trygghetsvandring som riktade sig mot sina unga och äldre invånare. Vandringen ledde till en gemensam åtgärdsplan, ökad samsyn mellan generationer och förbättrad dialog om trygghet och trivsel.
Delmål 3/AP 2 – Ökat samarbete och lärande över organisationsgränser genom konkreta åtgärder utifrån lokala handlingsplaner.	Genom att omsätta de lokala LID-planerna till konkreta åtgärder, i nära samarbete med företag, föreningar och civilsamhällesorganisationer, har projektet stärkt platsers attraktivitet och det lokala engagemanget. Lokala träffar har skapat utrymme för samarbete och bidragit till att fler aktörer ser sig själva som en aktiv del av platsutvecklingen. Ett konkret exempel är att projektet har resulterat i sju uppdaterade LID-planer som integrerats i kommunernas ordinarie arbete. Det har gett kommunerna verktyg för att stärka samordningen mellan offentlig sektor, civilsamhälle och näringsliv genom platsutveckling. Genom att använda LID-modellen som arbetsverktyg har det blivit enklare att mobilisera lokalt engagemang, förankra idéer brett och snabbt omsätta dem i konkreta insatser.

Delmål	Resultat
Delmål 4/AP 2 – Öka samarbetet över kommungränserna genom att genomföra träffar och studiebesök tillsammans med företag och föreningar	Genom att arrangera gemensamma träffar, studiebesök och tematiska utbildningar har projektet skapat mötesplatser där företag, föreningar och offentliga aktörer från både Sverige och Norge kunnat mötas, dela erfarenheter och lösa gemensamma utmaningar. Dessa aktiviteter har inte bara främjat kunskapsdelning, utan även skapat en djupare samsyn kring utvecklingsmål, särskilt inom områden som hållbar turism, trygghet och lokal attraktionskraft. Ett konkret exempel är Årjäng och Marker där föreningar och kommuner gått samman för en gemensam utveckling av vandringsleder med nya digitala och fysiska kartor. Ett annat konkret exempel är den gemensamma besöksnäringsträffen med aktörer från samtliga sju kommuner. Under två dagar genomfördes konferens, workshops och utbildningar med fokus på gott värdskap och varumärkesutveckling. Träffen bidrog till nya kontaktnät, ökad kunskap om varandras verksamheter och lade grund för framtida samarbeten inom gränsregional besöksnäring med målet att behålla kvar besökaren i vårt gränsområde en längre tid.
Delmål 5/AP 3 – Samarbete och lärande över kunskapsgränser genom att etablera ett gränsöverskridande nätverk	Vi har vidareutvecklat en LID-modell som bygger på projektets erfarenheter och har utvecklats i dialog med alla medverkande kommuner. Den innehåller gemensamma kärnelement som underlättar uppstart av både lokala och gränsöverskridande samarbeten, och är tillräckligt flexibel för att användas i såväl småskaliga platsutvecklingsinsatser som tematiska samarbeten, exempelvis inom vandringsturism och vattennära upplevelser. Modellen fungerar som ett praktiskt verktyg för att organisera samverkan, skapa struktur och säkra långsiktighet. Ytterligare ett konkret exempel på ett etablerat lokalt nätverk är Trygghetsavtalet i Säffle, där företag, myndigheter och organisationer åtagit sig att gemensamt arbeta för ett tryggare centrum även efter projektets slut. Avtalet är en konkret plattform för gemensamt ansvarstagande och samarbete.
Delmål 6/AP 3 – Öka den regionala robustheten och stärka gränsregionens utvecklingsprocess genom att utvärdera och utveckla LID-modellen med ett gemensamt arbetssätt	Vi har integrerat samskaping och designdriven innovation med LID-modellen och utifrån dessa utvecklat ett praktiskt verktyg (Mall för lokal utbildningar och testgrupper) som förbättrar analys och planering av involvering av målgrupper för en hållbar platsutveckling. Detta analysverktyg bidrar till en förnyad kraft i gränsregionens utvecklingsprocess. Konkret använde projektgruppen mallen för att utvärdera i vilken grad deltagarna varit involverade i de samskapande aktiviteterna inom arbetspaket 1.
Delmål 7/AP 3 – Kommunikation, skapa en trovärdig och positiv känsla av att platsen utvecklas och att människor engagerar sig genom att sprida budskapet om projektet och dess resultat.	Vi har med konceptet En tur – To land stärkt gränsregionens attraktionskraft genom att synliggöra platsens styrkor och förmedla en tydlig, positiv berättelse om utveckling och engagemang. Arbetet med det gränsöverskridande kommunikationskonceptet har varit avgörande för att skapa en gemensam identitet, där enhetliga budskap och visuella uttryck gör det lättare att nå ut, både lokalt och externt.

Förväntade effekter

Genom att kombinera platsutveckling, kommunikation och samverkan har projektet lagt grunden för långsiktig påverkan i gränsregionen. Insatserna har bidragit till ökad attraktionskraft, stärkt innovationsförmåga och en mer sammanhållen regional identitet. Nedan följer en översikt av de viktigaste effekterna som projektet förväntas leda till på kort och lång sikt.

Ökad attraktivitet i gränsregionen

Det gemensamma kommunikationskonceptet I grensland, En tur – to land förväntas stärka gränsregionens attraktionskraft som besöksmål och livsmiljö. Genom webbsidor, filmer, kartor och artiklar som finns tillgängliga kan området marknadsföras i bredare kanaler, bland annat via Visit Värmland och lokala turistorganisationer. Konceptets användning inom både turism och inflyttning förväntas bidra till ökad synlighet och stolthet över gränsområdet – och på sikt skapa förutsättningar för att fler upptäcker vad gränsområdet har att erbjuda.

Nya samarbetsstrukturer över gränsen

Samarbetet mellan Torsby och Grue kommun har utvecklats till en robust samarbetsplattform som förväntas ligga till grund för framtida gemensamma projekt, bland annat inom spelutveckling, näringslivssamverkan och kulturarvet Finnskogen. Förväntas bidra till ökad synlighet, fler besökare och i förlängningen även fler inflyttare.

I Marker och Årjäng har samarbetet kring ledutveckling och kulturarv stärkt relationer mellan kommunerna och föreningar, vilket förväntas leda till fler besökare och ett robustare mer attraktivt gränsområde. Frihetens Pris er en direkte effekt av prosjektet og har bidratt til økt fokus på grenseløstens viktige oppdrag under krigen. Mye av dette viderføres i prosjektet «Veiene vi deler».

Ökad innovationskraft genom gränsöverskridande kultur- och spelutveckling

Arbetet med Finnskogjam och utvecklingen av ett digitalt spel baserat på det skogsfinska kulturarvet förväntas öka kännedomen om Finnskogen – både som kulturmiljö och som arena för kreativa näringar. Genom att använda spelmediet som ingång öppnas nya möjligheter att engagera unga och digitalt intresserade målgrupper, vilket i förlängningen kan bidra till att stärka platsens attraktionskraft för både besökare och potentiella etableringar. Det kulturella spin-off-projektet med manusutveckling till en tv-serie förstärker denna synlighet och kan skapa ytterligare kreativa arbetstillfällen i området.

Bland de förväntade effekterna finns ett stärkt samarbete mellan svenska och norska aktörer inom spelutveckling, kulturarv och platsmarknadsföring, samt en ökad medvetenhet om det skogsfinska kulturarvet som en gemensam tillgång. Projektet har även lett till kompetenshöjning hos lokala aktörer, ökad förståelse för spelproduktionens förutsättningar och etablering av nya gränsöverskridande nätverk.

Genom att lyfta en nationell minoritet och arbeta aktivt med inkludering, representation och kulturell mångfald bidrar projektet också till att skapa socialt och kulturellt hållbar utveckling av det skogsfinska kulturarvet.

Utveckling av lokala evenemang och upplevelser

Projektet har initierat nya återkommande evenemang som exempelvis Skräpplockardagen, Lokala Handelns Dag och Föreningsdagen, Midt i Ørje vilka nu är integrerade i kommunernas årshjul. Dessa förväntas främja civilsamhällesdeltagande, lokal konsumtion och stärkt samverkan mellan föreningar och kommun.

Lokal mat som platsidentitet

Pilotprojektet Moveat i Säffle förväntas vidareutvecklas till en årligt återkommande smakvandring som stärker den gastronomiska identiteten och fungerar som ett verktyg för platsmarknadsföring. Arbetet med lokalmat videreföres också genom Grensens smaker.

Ökad trygghet och social sammanhållning

Den trygghetsöverenskommelse som etablerats i Säffle, med en konkret handlingsplan och bred samverkan mellan kommun, näringsliv och polis, förväntas bidra till fortsatt minskad brottslighet och ökad trygghetskänsla. Genom aktiviteter som trygghetsvandringar, Idrottskollo och "Mingla med din granne" stärks sociala band i bostadsområden, vilket i sin tur främjar lokalt engagemang och social hållbarhet.

Stärkt samverkan och gemensam kapacitet för platsutveckling

Genom de sju LID-planerna, som integrerats i respektive kommuns reguljära arbete, förväntas kommunerna ha ett stärkt gemensamt ramverk för platsutveckling – med högre grad av samordning mellan offentlig sektor, civilsamhälle och näringsliv. LID-modellen som arbetsverktyg skapar förutsättningar för ökat lokalt engagemang, snabbare aktivering av idéer och en bredare förankring av utvecklingsinsatser.

Stärkt kapacitet för samverkan och projektutveckling

Genom gemensamma utbildningar, workshops och studiebesök har kommunorganisationerna byggt upp ökad kompetens inom samverkan och utvecklingsarbete. Det har skapat bättre förutsättningar för att starta framtida projekt snabbare, med högre kvalitet och bredare förankring. Från ett fokus på lokala insatser har arbetet utvecklats mot en mer samordnad planering, där kommuner aktivt bjuder in varandra: "Vi ser ett behov – är fler intresserade av ett gemensamt initiativ?" Denna förändring har lett till effektivare resursanvändning och ökad effekt av insatserna. Det gemensamma arbetssättet har också stärkt viljan och förmågan att samarbeta över landsgränsen. Den etablerade arbetsstrukturen och metodiken (LID och GNIST) bedöms bidra till att framtida gränsöverskridande och tvärsektoriella samarbeten kan genomföras smidigare, även inom nya tematiska områden.

Prosjektorganisasjon

Prosjektägare på svensk sida har varit Säffle kommun. På norsk sida har Marker kommune varit projektägare. Samarbetspartner i projektet har varit Aremark, Aurskog-Høland, Grue, Torsby och Årjäng kommuner.

Prosjektet har letts av projektledare baserad i Säffle kommun samt en projektledare från Marker kommune. I varje deltagende kommun har det funnits en lokal delprosjektledare med ansvar for ått samordna arbeidet inom sin kommun og fungere som kontaktperson.

En styrgruppe har haft det strategiska ansvaret for prosjektets gjennomforande og beslut om eventuelle avvikelser från prosjektplanen.

Grupp	Representant
Styringsgruppe	Torsby: Eva Larsson Säffle: Pia Proper Årjäng: Thorild Pettersson Grue: Erik Otterdahl Møller Aurskog-Høland: Thomas Grønnerød /Marianne Grimstad Hansen Marker: Kjersti Nythe Nilsen Aremark: Andreas Lervik
Prosjektgruppe	Hovedprosjektledere Sverige: Erika Andersson/Renée Ekløf Norge: Vidar Østenby Delprosjektledere Torsby: Elvira Berglund/Emilie Røjeskog/André Liljemark Säffle: Helena Karlsson Årjäng: Gaby Karlsson Hain Grue: Anita Sæthre Goplen Aurskog-Høland: Mari Stevning Bekken/Siri Bjørnstad/Eivind Landsverk Marker: Helene Rødseth Aremark: Nina Krafft Skolleborg/Christina W Haug

En referensgrupp har kopplats till projektet och har bestått av regionala och lokala organisationer som driver projekt och verksamheter som projektet samverkat med. Prosjektet har hatt et utstrakt samarbeid med andre Interreg-prosjekt gjennom et etablert samarbeidsforum. I ulike deler av prosjektet har vi samarbeidet med Karlstad Universitet, Visit Värmland, Visit Østfold, Visit Øst-Norge, Smart Innovation Norway, Guldorn. Næringsshagen Østfold m.fl.

Projektgruppen har bestått av projektledarna, delprojektledarna och ekonomipersonal. Gruppen har ansvarat för det operativa, dagliga arbetet och haft regelbundna avstämningar.

Samarbetet i projektet har fungerat väl, vilket delvis kan förklaras av att flera medlemmar i projektgruppen även deltog i det tidigare Interreg-projektet LID, som detta projekt är en fortsättning på. Den gemensamma erfarenheten har bidragit till en effektiv arbetsprocess och en smidig samverkan över gränserna.

Nyckelfaktorn för projektet har varit god kommunikation – både enklare och mer komplexa uppgifter har kunnat lösas inom projektets ramar tack vare ett öppet och lösningsfokuserat arbetssätt.

Under projektperioden skedde ett byte av projektledare på svensk sida. Detta innebar en viss omställning, där den nya projektledaren behövde tid för att sätta sig in i projektets struktur, mål och aktiviteter.

Övergången hanterades inom projektets ram och det operativa arbetet har därefter fortsatt enligt plan. Også på delprojektlederna har det vært visse utskiftninger i prosjektperioden.

Prosjektgruppe ABC - Grue og Torsby

Indikatorer

Aktivitetsindikatorer enligt beslut	Målvärde enligt beslut	Resultat	Kommentar
Mall för lokala utbildningar och testgrupper	1	1	En mall för lokala utbildningar och testgrupper har tagits fram för att säkerställa önskad grad av involvering vid lokala utbildningar och testgrupper.
Lokala LID-planer	7	7	Varje projektkommun har arbetat fram en uppdaterad LID-plan med aktuell handlingsplan, baserad på indikatorn Plan för vidareutveckling av LID-modellen.
Gränsregionalt koncept	1	1	Vi har tillsammans utvecklat ett kommunikationskoncept "En tur – två land" och en gemensam strategi för hur vi berättar om vår plats. Genom tydliga budskap och ett enhetligt uttryck har vi skapat verktyg för att nå ut bredare och lyfta värdet av gränsöverskridande samarbete.
Plan för vidareutveckling av LID-modellen	1	1	Vi har arbetat fram en gemensam mall för arbete med LID-modellen. Den innehåller avsnitt som beskriver gränsområdets styrkor, svagheter och utvecklingsmöjligheter, men ger också utrymme för lokal anpassning. Mallen kan med fördel användas vid framtagning av nya LID-planer i området.

Grenseoverskridende merverdi

Gränsen som resurs

Genom att dra nytta av både likheter och skillnader mellan länderna har vi skapat nya vägar för samverkan, lärande och utveckling.

Projektgruppen har genomfört studiebesök i BID-etablerade svenska kommuner för att fördjupa förståelsen för hur BID-modellen fungerar i praktiken. Tillsammans med en BID-expert har vi vidareutvecklat arbetssättet för att det ska fungera gränsöverskridande och tematiskt. Genom att lyfta fram gemensamma utmaningar och framgångsfaktorer har vi skapat nya strukturer för hur BID-samarbeten kan initieras och utvecklas över landsgränsen (LID). Arbetet har resulterat i vidareutveckling av BID-modellen till vår LID-modell, med gemensamma riktlinjer som kan tillämpas i hela gränsregionen.

Vi har kombinerat LID-modellen med GNIST-metoden, som använts i en av de norska kommunerna för designdriven innovation. Genom att föra samman dessa arbetssätt har vi aktivt utforskat hur samskapande kan bli en tydligare del av utvecklingsarbetet. Resultatet är en gemensam och konkret arbetsstruktur som fungerar i båda länderna och som har bidragit till en metodutveckling med stark lokal förankring.

Insatserna kring Finnskogsjam visar också på gränsens kreativa kraft. Här samlades spelutvecklare, kommuner, museer och regioner från båda sidor för att skapa en digital upplevelsebaserad på gemensamt kulturarv. Arbetet har lett vidare till fortsatt spelutveckling, manus för tv-produktion och ett ökat intresse för området som både besöksmål och plats att bo på.

Kunskapsdelning har varit en röd tråd. Kommunerna har utbytt erfarenheter kring allt från lokal matkultur och trygghetsarbete till samverkan med civilsamhället och utveckling av centrummiljöer. Svenska deltagare har gjort studiebesök i Norge för att inspireras av etablerade arbetssätt inom samskapande och hållbar platsutveckling.

Även kommunikationen har speglat det gränsöverskridande arbetet. Vi valde en byrå med kompetens i båda ländernas besöksnäring, vilket möjliggjorde utvecklingen av det gemensamma konceptet "En tur – to land". Det har blivit ett verktyg för att väcka nyfikenhet och skapa en gemensam identitet för gränsregionen – något som kommer fortskrida efter projektets slut. Sammanfattningsvis har projektet visat att när gränsen ses som en resurs skapas förutsättningar för ökad förståelse, gemensamt lärande och konkreta resultat som stärker hela regionens långsiktiga utveckling.

Utnyttjande av kritisk massa

Genom att samla besöksnäringssaktörer från både Sverige och Norge till gemensamma utbildningar i värdschap och varumärkesutveckling, har vi tagit vara på likheter i våra målgrupper och styrkor – oavsett nationsgräns. Målet har varit att positionera området som ett sammanhängande och attraktivt resmål, trots att det spänner över två länder. Under projektets gång har vi sett en tydlig utveckling i hur aktiviteter planerats av delprojektledarna.

Från att ha fokuserat på lokala insatser inom respektive kommun, har vi rört oss mot en mer samordnad planering där man aktivt bjuder in andra kommuner: "Vi ser ett behov här – är det fler som vill göra något gemensamt?" Detta skifte har bidragit till att bättre nyttja projektets gemensamma resurser och öka effekten av insatserna.

En av de största vinsterna har varit just detta förändrade synsätt – att delprojektledare och kommuner i högre grad lyfter blicken och samarbetar över både kommun- och landsgränser.

Överbyggande av gränshinder

Projektets stora geografiska spridning, många parallella arbetspaket och många deltagande aktörer har krävt omfattande samordning och administration över landsgränsen.

Det tar tid att etablera nya relationer över kommun- och landsgränser.

Vikten av att mötas fysiskt. Digitala möten har varit ett bra komplement, men inte en ersättning. Projektet har därför haft stor betydelse som en katalysator för att skapa just dessa gemensamma arenor och naturliga mötesplatser.

Vikten av god kommunikation. En av de största utmaningarna har varit de strukturella skillnaderna i hur kommunikation organiseras i Sverige och Norge. På den svenska sidan kommunicerar varje kommun via sin egen plattform, medan den norska sidan har samlat sin kommunikation i en gemensam kanal med en anställd kommunikatör – i vårt fall norska Haldenkanalen. Dessa olika arbetssätt skapade initialt hinder när vi skulle ta fram en gemensam kommunikationsstrategi. Frågor som vad vill vi säga, och hur sprider vi det effektivt på båda sidor? blev centrala och krävde mycket dialog för att lösas.

Initiativ/Aktivitet	Deltagande Kommuner/Aktörer	Viktigaste Resultat/Effekt	Koppling till Gränsregionalt Mervärde
Gemensam marknadsföringskoncept "I Grenseland – en tur, två länder"	Alla projektkommuner	Gemensam berättelse och ökad attraktionskraft för regionen	Gemensam lösning, Nätverk/kluster
Studieresa Oslo-Köpenhamn	Alla projektkommuner (näringslivsaktörer, projektgrupp)	Nya kontaktnät och inspiration för attraktiva stadsmiljöer	Lärande av varandra, Nya idéer
Träff ledutveckling	Årjäng, Aurskog-Høland och Marker (11 norska och svenska föreningar)	Arbetsgrupp bildad, kartläggning av digitala/tryckta kartor påbörjad	Nätverk/kluster, Kunskapsutbyte
Näringslivssamarbete	Torsby-Grue (näringslivsforum)	Etablerad dialog, förslag på gemensamma aktiviteter, planering av gemensam marknadsföringsplattform för Finnskogen	Nätverk/kluster, Nya idéer
Finnskogjam (spelutveckling)	Torsby-Grue (spelutvecklare, Norsk skogfinsk museum, Region Värmland)	Vidareutveckling av digitalt spel och kulturella spin-off-projekt	Nätverk/kluster, Nya idéer, Kunskapsutbyte
Expedisjon Haldenkanalen	Aurskog-Høland, Marker, Aremark,	Stärkt gemensam historieförmedling och upplevelseutveckling	Gemensam lösning, Kunskapsutbyte
Konferens lokal mat och platsidentitet	Alla projektkommuner (projektledare, mataktörer)	Delning av idéer och koncept kring mat som destinationsutveckling	Kunskapsutbyte, Nätverk/kluster
Frukostföreläsning hållbar platsutveckling	Alla projektkommuner (näringslivsaktörer, kommunala tjänstemän, projektgrupp)	Ökad kunskap om hållbar stads- och platsutveckling, inspiration till lokala initiativ	Kunskapsutbyte
Studieresa Ringeby & Røros	Torsby-Grue (kommunala tjänstepersoner)	Lärdomar om småskaligt hållbarhetsarbete och lokal inspiration för platsutveckling	Lärande av varandra, Nya idéer
Moveat-test Karlstad	Årjäng, Säffle, Aurskog/Høland, Torsby (restaurangaktörer, projektledare)	Nätverk, konceptförståelse, planering av "Moveat goes country"	Nätverk/kluster, Nya idéer
Gränsöverskridande träff historie- och hembygdsföreningar	Årjäng, Marker, Aremark og Aurskog-Høland (historie- och hembygdsföreningar)	Utbyte av erfarenheter och idéer, förslag på gemensamma utbildningar/projekt	Kunskapsutbyte, Nätverk/kluster
Frihetens Pris	Aurskog-Høland, Marker og Årjäng	idéer, arrangemnet, förslag på gemensamma projekt	Nätverk/kluster, Nya idéer, Kunskapsutbyte

Hva er det viktigste vi har oppnådd?

Utvikling av et felles

markedsføringskonsept: "I Grenseland – en tur, två länder" Dette konseptet ble utviklet for å fremheve grenseregionens unike styrker og tiltrekke besøkende, nye innbyggere og etableringer. Konseptet har skapt en enhetlig fortelling for regionen og økt dens eksterne attraktivitet, og er lansert på sosiale medier og kommunale nettsider. Det er ansett som en tydelig effekt av det grenseregionale samarbeidet, med planer om videreføring etter prosjektets slutt.

Etablering av robuste gränsöverskridande nettverk og samarbeid. Prosjektet har systematisk fasilitert nye nettverk og styrket eksisterende. Et fremtredende eksempel er dannelsen av en felles arbeidsgruppe for gränsöverskridande ledutvikling, som involverte 11 norske og svenske foreninger og førte til konkret arbeid med kart og et separat finansiert prosjekt. Samarbeidet mellom næringslivsforeningene i Torsby og Grue, som representerer rundt 150 bedrifter, utviklet seg fra innledende kontakter til planlegging av felles aktiviteter og en delt markedsføringsplattform for Finnskogen. Møter for historie- og hjembygdsforeninger i Årjäng, Marker, Aremark og Aurskog-Høland førte til kunnskapsutveksling og forslag til felles utdanningsprogrammer. Rollen som "vever" ble identifisert som kritisk for å bygge bro over institusjonelle og kulturelle skiller og sikre kontinuitet i arbeidet.

Videreutvikling og anvendelse av LID-modellen LID-modellen var prosjektets kjerne og fungerte som et grunnleggende og samlende verktøy. En felles mal for LID-modellen ble utviklet av prosjektgruppen og en ekstern konsulent, noe som ga et standardisert rammeverk for stedsutvikling i alle deltakerkommunene. Modellen ble også integrert med samskaping og designdrevet innovasjon, noe som forbedret dens anvendelighet for bærekraftig stedsutvikling i grenseregionen. Dette bidro til å sikre en konsekvent tilnærming, fasilitere gränsöverskridande samarbeid og styrke regionens robusthet

De horisontella kriterierna

Hållbar utveckling

Tillsammans över landsgränsen har vi arbetat fram ett gemensamt koncept med en digital och innovativ utveckling av kulturarvet Finnskogen för att möjliggöra en mer hållbar utveckling av området. Målet har varit att attrahera nya målgrupper samtidigt som natur- och kulturvärden bevaras. Genom att lyfta fram det skogsfinnska arvet – kopplat till en av Sveriges och Norges nationella minoriteter – har projektet bidragit till att synliggöra en ofta underexponerad kulturhistoria. Arbetet har präglats av inkludering, där olika aktörer, från spelutvecklare till kulturinstitutioner, fått mötas över nationsgränser och sektorer. Projektets metodik har främjat mångfald, både i uttrycksformer och deltagarperspektiv, vilket stärker de horisontella principerna om icke-diskriminering, delaktighet och kulturell mångfald. Detta arbete visar hur platsutveckling och digital kulturproduktion kan gå hand i hand med att lyfta minoriteters berättelser i samtiden.

Ett annat mål har varit att stärka gränsområdets attraktionskraft som en gemensam destination, snarare än sju enskilda kommuner.

Genom att skapa en enhetlig berättelse om området – "en resa, två länder" – har vi lagt grunden för en mer hållbar besöksnäring, där besökare uppmuntras att stanna längre och fördela sitt resande över en större geografi. Detta gynnar inte bara miljön genom minskat transportbehov, utan också den lokala ekonomin genom att turister handlar, äter och övernattar på plats.

Med hjälp av LID-metodiken har vi i samtliga kommuner stärkt samarbetet mellan handel, turism, civilsamhälle och offentlig sektor. Genom att arbeta tillsammans har aktörerna bidragit till en mer motståndskraftig lokal ekonomi. När helhetsupplevelser skapas gemensamt ökar chanserna att besökare stannar längre – vilket stärker den ekonomiska hållbarheten i gränsregionen. Ett konkret exempel är samtal om bussresor mellan Torsby och Grues större evenemang för att uppmuntra fler att upptäcka områdets gemensamma utbud, samt genomförandet av matkonceptet Moveat som samlar lokala mataktörer på en ort. Integreringen av hållbarhet i LID-planer visar ett engagemang för hållbara metoder ock koncepter.

Jämställdhet och icke-diskriminering

Satsningar har också gjorts för att skapa inkluderande miljöer där fler ges möjlighet att delta i samhällsutvecklingen. Ett lokalt resultat är trygghetsavtalet som tecknats mellan myndigheter, företag, handlare och fastighetsägare. Syftet är att tillsammans skapa ett centrum där alla – oavsett bakgrund – känner sig trygga och välkomna. Trygghetsvandringar har genomförts i flera kommuner med både unga och äldre har resulterat i konkreta åtgärdsplaner. De ungas perspektiv har varit avgörande i arbetet med att utveckla offentliga platser som upplevs som trygga, tillgängliga och jämlika. I Björkelangen har integrationsarbetet stärkts genom seminarier om kulturmöten på arbetsplatser och ungas roll i näringslivet, med fokus på jämställdhet.

En fortsatt utmaning är att involvera utrikesfödda invånare i planeringsprocesser och LID-arbete. Trots uttalade mål om brett deltagande har denna grupp varit svår att nå. Det visar att nya, mer inkluderande metoder behövs. För att uppnå verklig social hållbarhet måste processerna utformas så att de speglar mångfalden i samhället och stärker känslan av delaktighet hos alla invånare

Inom ABC-projektet kan vi se vissa mönster i könsfördelningen. Projektgruppen har haft kvinnliga projektledare i samtliga sju deltagande kommuner. I fyra kommuner har det även funnits manliga projektledare, vilket ger en viss variation – men kvinnor har generellt varit i majoritet. Det gäller även bland de kommunala verksamheter som varit involverade i projektet.

Vid val av föreläsare och utbildare har vi aktivt strävat efter en jämn könsfördelning. Manliga föreläsare har medverkat kring AI, led-turism, platsutveckling, trygghetsskapande arbete och varumärkesbyggande insatser. Kvinnliga föreläsare har medverkat inom områden som värdskap, digital teknik kopplat till platsutveckling, engagemang kring föreningslivet och styrelsearbete. Sammantaget bedömer vi att könsfördelningen i dessa sammanhang har varit relativt balanserad.

Det finns samtidigt delar av projektet där könsfördelningen varit ojämn, vilket till stor del speglar strukturerna i de branscher vi samarbetat med. Vid aktiviteten Finnskogsjam deltog 14 spelutvecklare från Norge och Sverige – tre av dem var tjejer. I en mansdominerad bransch som spelutveckling är detta ändå ett resultat vi ser som positivt. Inom framtagandet av konceptet “I grenseland” deltog tre kvinnliga reseinfluencers, medan fotografering och journalistiskt arbete utfördes av män. Det speglar en annan branschlogik – där influencerrollen ofta domineras av kvinnor och teknisk produktion av män. Trots aktiva försök var det svårt att hitta manliga influencers som både nådde rätt målgrupp och passade in i konceptets innehåll och tonalitet. Det visar hur könsmonster i samhället påverkar urvalet av deltagare – och pekar på behovet av att arbeta mer strategiskt och långsiktigt för att skapa bättre balans även inom dessa områden.

Informasjon og kommunikasjon

En gemensam kommunikasjonsplan togs fram i projektets inledning. Den identifiserade målgrupper og faststälde strategier för hur projektets syfte, aktiviteter och resultat skulle spridas. Projektets framsteg har löpande kommunicerats via kommunernas webbplatser, sociala medier och interna kanaler. Både lokala och gränsöverskridande aktiviteter har lyfts fram, och Interreg Sverige–Norge har tydligt synliggjorts som finansiär.

Projektet har fått genomslag i lokalpressen i de olika kommunerna, med flera publicerade artiklar om både genomförda aktiviteter och om projektet i stort. Det har även uppmärksammats i lokal radio när trygghetsavtalet skrevs under av olika samarbetspartners i Säffle. Vi har tagit fram 100 st tygkassar och reflexvästar med Interregs logotyp som vi delade ut under aktiviteten “Trygga tillsammans”.

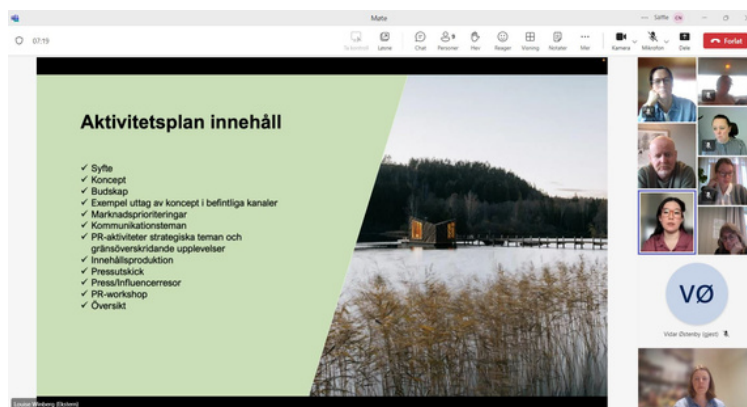
Tillsammans med kommunikationsbyrån Nordest har vi tagit fram och lanserat det gränsregionala kommunikationskonseptet “I grenseland, En tur – To land”. Konseptet har spridits genom filmer, artiklar, webbsidor, bilder och med metakampanj i sociala medier, alltid med tydlig koppling till Interreg Sverige–Norge. På grunn av svært ulike måter å jobbe på norsk og svensk side, så valgte norsk side å engasjere en medarbeider for å ivareta på norsk side mye av det Nordest gjorde på svensk side. Denne delen av prosjektet avdekket og løste grensehinder.

Materialet har spridits via riktade kampanjer, kommunernas digitala kanaler och influencers egna sociala medier. Filmer, kampanjsidor och övrigt innehåll kommer fortsatt finnas tillgängliga via kommunernas webbplatser och spridas vidare under sommaren.

Projektet har också presenterats vid uppstartsmöten, frukostmöten, konferenser och andra aktörsträffar där representanter från alla sju kommuner deltagit. Vid dessa tillfällen har projektets innehåll, resultat och finansiering kommunicerats tydligt.

Kommunikationsbyrån har gjort pressutskick kring vårt koncept med koppling till vårt projekt och finansiärer som har fått fin respons och spridning med bland annat synlighet i både lokal press samt branschmagasin som VF, Hällekis kuriren, Travel news och King Goya. I övrigt har pressutskicken genererat även mycket synlighet där medier har plockat upp temat I grenseland där man tipsar om de olika upplevelserna som gränsområdet har att erbjuda dock utan koppling till projektet.

En viktig lärdom är behovet av att styra finansiärers synlighet, särskilt i samarbete med influencers. Det krävs tydliga riktlinjer, uppföljning och kontroll för att säkerställa att synligheten inte lämnas åt tolkning.

Forankring av prosjektets resultat og effekter

Fortsatt samarbeide genom LID-planer

Totalt har sju oppdaterade LID-planer tagits fram, en for varje kommun. Planerna inneholder konkrete, lokalt forankrede aktiviteter kopplade till platsutveckling, trygge miljøer og evenemangsutveckling. De har börjat implementeras i den reguljære verksamheten og fungerer som arbeidsdokument for vidare dialog med foreningsliv, næringsliv og medborgere.

Konseptet En tur – to land

Turism- og marknadsföringskonseptet En tur – to land lever vidare efter projektets avslut. Webbsidor, filmer, artiklar og grafiskt material finns tillgängligt for fortsatt användning av kommunikatörer i berörda kommuner. Årjäng fokuserar på fortsatt samarbeide med Ørje, medan Torsby og Grue utviklar sitt gränsöverskridande samarbeide ytterligere. Visit Värmland har visat interesse att lyfte konseptet i sine egne kanaler under høsten 2025.

Spelutveckling og kulturarv på Finnskogen

Arbeidet med att utvikle et dataspel basert på Finnskogens kulturarv lever vidare efter projektets avslut. På svensk sida har The Great Journey vid Region Värmland tagit över ansvaret for att förädla og vidareutvikle speldén genom sine branschkontakter. På norsk sida bistår Grue kommune det skogsfinske museet i arbeidet med att søke finansiering for att realisere den gemensamme spelpitch som togs fram i projektet.

Initiativet "Finnskogjam", där spelutvecklare från båda länder möttes, har lagt grunden till fortsatt arbeide med både spelutveckling og kulturelle spin-offs, blant annet manusutveckling for en eventuell tv-serie. Dette arbeide har potential att lede till ökad synlighet og attraktivitet for området – både som besøksmål og mulig framtidig bostadsort.

Trygghetsöverenskommelse

Den trygghetsöverenskommelse som teknats i Säffle är ett konkret eksempel på hur projektet lett till strukturert, langsiktig samarbeide i den ordinære verksamheten. Överenskommelsen, som utviklades inom ramen for projektet, inneholder en handlingsplan med löpande träffar, trygghetsvandringar, anmeldingsrutiner for brott samt aktiviteter som Idrottskollen.

Arbeidet bedrivs i nära samverkan mellom flere samhølsaktører: Fastighetsägare, ICA-handlere, Coop Värmland, Säffle Köpmannaförening, Lokalpolisen, Säffle kommune og Säfflebostäder. Dette är ett eksempel på hur projektet etablert gränsöverskridande samverkansformer även inom en og samme kommune.

Konseptet Moveat

Introducerades som en pilot inom projektet og har visat sig ha potential for vidare utvikling. Først ut att teste konseptet är Säffle, som arrangerer en Moveat-dag den 30 augusti. Konseptet innebærer en organisert smakvandring hos flere lokale restauranger og har tagits vidare som ett verktøy for plassmarknadsføring og gastronomisk profilering.

Användning av LID-modellen som arbetsverktyg

Projektets mall för framtagning av LID-planer är ett konkret och användbart verktyg som fortsätter att användas. Projektledarna är väl insatta i modellen och kommer att tillämpa den i dialoger med föreningar och andra aktörer vid nya utvecklingsåtgärder. Mallen är ett strukturerat arbetssätt för att skapa samsyn och gemensamt ägarskap i lokala utvecklingsprocesser.

Fortsatt samarbete mellan Torsby och Grue

Projektet har etablerat ett långsiktigt och strukturerat samarbete mellan Torsby och Grue kommun, med en tydlig inriktning på fortsatt gemensam utveckling. Den gemensamma LID-planen är förankrad och fungerar som vägledning för framtida insatser. Projektet har initierat gemensamma projektskrivarmöten, med första tillfället den 18 juni, där både kommunala aktörer och näringslivsföreningar arbetar för att ta fram nya samarbetsprojekt.

Genom regelbundna träffar, workshops och studiebesök har en robust samarbetsplattform byggts upp. Samarbetet omfattar områden som spelutveckling, förmedling av skogsfinsk kulturhistoria, samverkan mellan näringslivsföreningar samt utveckling av kommunala tjänsteområden. Arbetet fortgår genom gemensamma projektansökningar, evenemang och kompetensutbyten.

Vidareutveckling i Marker och Årjäng

I Marker och Årjäng har projektet resulterat i nya samarbeten kring bland annat ledutveckling där en arbetsgrupp med deltagare från föreningar och kommun finns representerade. Man har påbörjat ett arbete med att ta fram digitala kartor och en ny tryckt karta. Ett annat gemensamt område är samarbeten mellan hembygds- och historieföreningar som har etablerats. Planer finns på gemensamma utbildningar och föreläsningar inom teman som gamla hantverk, mattraditioner, släktforskning, dialekter och byggnadstraditioner. Frihetens Pris er også et arbeid som fortsetter, og det samme er Veien vi deler.

Økonomisammendrag

Oppsummering - Interreg				
Sverige (EUR)	Budget	Totala kostnader	Differens	Differens
Personal	264 252,00	263 351,13	900,87	0,34
Kontor och administration 15%	39 638,00	39 502,66	135,34	0,34
Externa tjenester	102 484,00	101 305,07	1 178,93	1,15
Resor och logi 15%	38 181,00	20 954,82	17 226,18	45,12
Summa totala utgifter	444 555,00	425 113,68	19 441,32	4,37
Norge (EUR)	Budsjett	Totale kostnader	Differanse	Differanse
Eget personale	75 600,00	82 013,65	-6 413,65	-8,48
Kontor och administrasjon	17 000,00	9 817,71	7 182,29	42,25
Eksterne tjenester	267 760,00	246 318,91	21 441,09	8,01
Reiser	18 000,00	21 660,04	-3 660,04	-20,33
	378 360,00	359 810,31	18 549,69	4,90
Offentlig finansierte kostnader	60 000,00	77 658,70	-17 658,70	-29,43
Private finansierte tjenester	60 000,00	95 940,60	-35 940,60	-59,90
Sum totale utgifter	498 360,00	533 409,61	-35 049,61	-7,03

Både på norsk og svensk side ligger vi 4-5% under budsjett når det gjelder faktiske kostnader, noe vi betrakter som et godt resultat. Det er ikke aktiviteter som ikke er gjennomført på grunn av økonomi, men om vi hadde hatt noe bedre tid på slutten av prosjektet, kunne vi lagt inn noe mer ressurser på enkelte områder. Blant annet i å lage et bedre digitalt verktøy av LID-malen.

På norsk side er direktefinansierte kostnader betydelig høyere enn budsjettet, og vi er trygge på at vi i alle kommuner kunne ha dokumentert enda større medvirkning, spesielt på offentlig side. Det har også vært skifte av prosjektledere som har gjort at dokumentasjonen nok ikke er helt fullstendig. Spesielt gjelder dette Aremark kommune. Vi har imidlertid ikke lagt ressurser på å innhente ytterligere dokumentasjon, siden vi allerede er godt over budsjettet nivå.

Forslag og ideer

Vid projektets slutkonferens på Finnskogtoppen lyftes en idé om ett gränsöverskridande kulturprojekt för unga över Sverige och Norge. Målet är att skapa mötesplatser där unga på båda sidor av gränsen kan träffas och lära sig om området, något som upplevs som mindre självklart idag än tidigare.

Digital utveckling av Finnskogen

Spelutvecklingsidén av Finnskogen lever vidare med tydliga nationella kopplingar. På svensk sida driver The Great Journey i Region Värmland arbetet med att utveckla ett dataspel om Finnskogen, medan Grue kommun på norska sidan stödjer skogsfinst museum i att söka finansiering för den gemensamma pitch som togs fram i ABC-projektet.

Härproducerat

Årjängs kommun har initierat ett utvecklingsprojekt för att lyfta lokalproducerade produkter under varumärket HÄRPRODUCERAT. Detta projekt er nu beviljat, med ambition att även detta område kan utvecklas som ett samarbetsprojekt över gränsen.

Kanotturism

Projektets aktiviteter har gett företag och föreningar inom besöksnäringen och näringslivet i gränsområdet möjlighet att lära känna varandra bättre, vilket har lagt grunden för idén att vidareutveckla kanotturism i samverkan – ett initiativ som nu undersöks som möjlig projektansökan.

Rekommendationer för framtida samarbete:

- **Upprätthålla nätverk:** Formalisera etablerade företagsnätverk. Fortsätt att prioritera och finansiera fysiska möten för att vårda förtroende och relationer.
- **Utnyttja utvecklade verktyg:** Använd och anpassa aktivt den gemensamma LID-modellmallen som ett värdefullt verktyg för framtida lokala och gränsöverskridande utvecklingsinitiativ, och säkerställ att den förblir flexibel för lokala förhållanden.
- **Främja fortsatta initiativ:** Fokusera på riktade, tematiska gränsöverskridande projekt som bygger på framgångsrika "långt hängande frukter" (t.ex. gränsöverskridande leder, lokal mat, kulturarv) snarare än alltför breda upplägg. Utforska möjligheter för nya Interreg-ansökningar baserade på projektets grundarbete.
- **Kommunikation och synlighet:** Utveckla en mer strategisk kommunikationsplan för konceptet "I Grenseland" för att säkerställa dess långsiktiga effekt bortom projektet.
- **Projektdesign:** Överväg mindre geografiska områden och mer fokuserat tematiskt innehåll för framtida projekt för att minska komplexiteten och accelerera effekten. Säkerställ flexibilitet i projektbudgetar för att möjliggöra mindre lokala investeringar som kan ge synliga resultat och öka engagemanget.
- **Ledarskap och mandat:** Erkänn och stöd "vävare"-rollen med tillräckligt mandat och resurser, helst genom att placera dem inom kommunala strukturer med starka lokala nätverk

Interreg

Medfinansieras av
EUROPEISKA UNIONEN

Sverige – Norge